

POSTAWIENIE (32) *sb n*

-enie (31), -enie (1).

o, a oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* postawienie (12); -é (3), -(e) (9). ◇ *G* postawieniã (7). ◇ *D* postawieniu (5). ◇ *A* postawienie (4); -é (3), -(e) (1). ◇ *I* postawieniem (1), [postawieni(e)m]. ◇ *L* postawieniu (3).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde bez cytatu s.v. postawić.

I. Rzeczownik od „postawić” (25) :

1. Umieszczenie; statio Murm, BartBydġ; collocatio Mącz, Calep; positus Calep (19) : Positus – Poftawienie. *Calep* 821a, 215b.

postawienie czego (3): *Murm* 25; *Statio, d(icitu)r. locus, ubi naves stant ad tempus, myesce godne kv postavyeny^v lodzy BartBydġ* 149. *Cf Wyrażenie.*

Wyrażenie: »postawienie [czego] na swym miejscu« (1): *Collocatio, Rządne poftawienie rzeczy/ kãżdã nã fwym mieyfcu. Mącz* 196d.

Przen: Przedstawienie (3) : *Repraesento – Przed oczi ftawiam. Repraesentatio – Poftawięnię. Calep* 914b.

postawienie czego przed czym (1): *GlabGad L3v cf Szereg.*

Wyrażenie: »przed oczi postawienie« (1): *Subiectio Est repraesentatio, viva alicuius rei descriptio – Przed oczi poftawienie. Calep* [1017]a.

Szereg: »ukazanie i postawienie« (1): *CZo to iest fen. Odpo(wiedź). Iest vkazanie y poftawienie podobienftwa niektorich rzeczy przed fmyftem poftpolitim w czele á w przodku mozgu będącim. GlabGad L3v.*

a. Doprowadzenie do sądu lub na miejsce czynności sądowych [w tym: kogo (5)] (6) : *A gdzieby dlužnikã niemoġ doftãć/ á w Kroleŧwie go niebyło/ tedy Rękoymia ma czas ku poftawieniu iego oŧmnałcie niedziel. GroicPorz r3; NA EVIKTORA. Nã fideiuŧforã, nã ŧwiãdki, nã poftawienie Woźnego, teġ Dilãciã biorã SarnStat 772, 581, 1280, 1285.*

Wyrażenie: »postawienie przed prawo« (1): *Vador – Zareczam do poftawieniã przed prawo. Calep* 1099a.

b. Rozmieszczenie wojska lub sprzętu wojennego [w tym: czego (2)] (3) : *BielKron* 96; *Pierwŧze poftawienie woylkã BielSpr* 34.

postawienie na co (1): *Ordinatio, Porządne poftawienie nã rot y albo rżędy rozftãdzenie. Mącz* 268b.

c. Przyjęcie kogoś na gospodę, w goŧcinę [w tym: kogo (1)] (2) : *Stabulatio, Stãwiãnie/ poftawienie goŧci. Mącz* 411c.

Wyrażenie: »postawienie na gospodzie« (1): *Receptio, Przyjęcie Poftawienie nã goŧpodzie. Mącz* 36b.

2. Uczynienie (6) :

a. Zbudowanie [czego] (2) : *Daedalus, Ymię włãfne Athenienŧa yednego wpoftawieniu budowania wielmi miŧtrznego/ który Labyrinth w Krecie zbudował Mącz* 77a; *Od czãfu lepak odięcia wftãwiczney (offiãry)/ á od poftawienia obrzydłõŧci (puftoftzenia [posita fuerit abominatio] (będzie) dni tyŧiãc dwieŧcie y dziewięcdzieŧiãt. BudBib Dan* 12/11.

b. Naprawienie (1): Irredivivus – Trudni do poftawieniã. [...] Irredivivus pons [...], pro irreparabili *Calep* 563a.

c. Powołanie na jakieś stanowisko, urząd, nadanie jakiejś godności (2):

postawienie kogo (1): Ná Pietrze zbudował Pan Kościół [...]: wżákże dla tego miedzy dwanaścią ieden obrány iest/ áby zá poftáwienim głowy/ odzczępienítwom przyczyná nie byłá. *SkarJedn* 68.

postawienie na co (1): Dziś/ czego się żal Boże/ Pátryárchá Cárogrocki/ który się Papieżowi o poftáwienie ná Pátryárchoftwo/ iáko stárfzemu śwemu od Bogá dánemu/ klániác nie chciál: Turczynowi się [!]/ bez ktorego Pátryárchá być nie może/ klániác musi. *SkarJedn* 364. [Cf »postawienie na urząd«.]

[Wyrażenie: »postawienie na urząd«: iż flugom kościelnym nie iedno przed ordinowánim/ álbo poftáwienim na vrząd kápłánki/ ále y potym godziło się poiąć żonę *ZacWyzn* 55v.]

[Szereg: »ordynowanie albo postawienie«: *ZacWyzn* 55v cf »postawienie na urząd«.]

d. Doprowadzenie do pożądanego stanu (1):

Wyrażenie: »rządu postawienie« (1): Potym áby się też [papież] okazał w tym rządzie [lege: rządu] poftáwieniu/ wewzawży [!] do swego dworu Biskupow/ rofkazał im/ áby swe kápłany vpomináli/ coby się miernie/ poćciwie záchowali *BielKron* 219.

II. Rzeczownik od „postawić się”; pojawienie się gdzieś, przybycie (2): iż gdy iedne⁸⁰ z nich Dionifius okrutnik stracić chciał, tedy on prosząc aby swe domostwo opatrzeć á zrzádzić mógł pirwey niżby miał stracon być, [...] tedy towarzyszył iego zany się stawił okrutnikowi y zaftąpił iego dokądby zafię nie przyfzedł. A gdy się czas ku poftáwieniu przybliżał, tedy wżítci o tim dzierzeli żeby się nie miał ku śmierci stawić *BielŻyw* 30.

a. W sądzie lub na miejscu czynności sądowych (1): Vadimonium, Est sponsio quaedam sistendi comparendique in iudicio ad diem praestitutam, per se, vel per advocatos, quod deserere non licet – Zaręczenie do poftaweniã [!]. *Calep* 1099a.

III. Bez znaczenia czynnościowego (5):

1. Wygląd kształt (3):

postawienie czego (2): przeto y czytało panny [Maryjej] było czudne która czudnośzcz zależy wuyłokofzczy, w farbye, w yakofzczy, wczłonkow czudnym poftáuyenyu [...] yefzły marya paⁿna była uelkyego albo malego zroftu *PatKaz III* 118; Orthographia [= pionowy obraz fasady wykonany w podziałce] in architectura, Wymálowanie poftáwienia domu. *Mącz* 270c.

Szereg: »ułózenie albo postawienie« (1): Decusstacio, Foremne włózenie álbo poftáwienie ná xtałt kraty. *Mącz* 79c.

2. Zarządzenie, ustawa, przepis prawny [czyje] (2): A nye godzi się od yey [stolicy rzymskiej] poftáwyenia odstępować/ ktorey we wślyftkich wyetłfych spráwách kościelnych zá rzádenim káfki bożey/ kazano się dokládać/ iżeby przez nyę porzãdnyie spráwyony były/ od ktorey początek wzyęły. A yefli wálłá Antyocheńska stolicá [...] Rzymfkyey wftãmpiłá/ żadna ina nye yeft/ ktoraby yey władzy poddana nyebyłá *KromRozm III* N7.

Szereg: »ustawa a postawienie« (1): plebis scitum, Wftáwá á poftáwienie póspolitego człowieka. *Mącz* 372d.

Synonimy cf POSTANOWIENIE.

Cf NIEPOSTAWIENIE, **POSTAWIĆ**, **POSTAWIĆ SIĘ**

SBu